

1. “Farklılıklar” etnik ve dinsel gruplara ek olarak **cinsiyetleri** de içerir.
2. Kadın sorunu başlığı altında **LGBT** kesimin cinsel kimlik eşitliği de eklenmiştir.
3. Osmanlı kurgulu bölgesel güç olma hevesinin, Ortadoğu’da ağır sonuçları vardır. Türkiye’nin Batı’da askıya alınmış ilişkileri sorundur. **Dış politikaya da “eşit yurttaşlık”, “farklı kimlik”** penceresinden bakılmadıkça dünya barışı tehlikededir.
4. Neo-liberal **esnek çalışma** koşulları emekçi haklarını ortadan kaldırmaktadır; emekçilerin örgütlenmesi önemlidir.
5. Eğitim **parasız kamusal haktır**; eğitimde anadil temelinde çok dilli yapı gerekir; eğitim bütçesi eşit ve adil paylaşılmalıdır; zorunlu din derleri kalkmalıdır; YÖK kalkmalı, üniversiteler özerk olmalıdır.
6. **Gençlerin işsizlik ve eğitim sorunu** çözülmeli ve [Erdoğan da aynı fikirde olmak üzere] gençlere yönetimde söz hakkı verilmelidir.
7. Demirtaş’ın “**yeşil**”i, Erdoğan’da “çevre”dir. Demirtaş “yeşil”e **hayvanların yaşama hakkını** da ekleyerek fark yaratmış durumdadır.

Radikal Demokrasi

Demirtaş, “yeni yaşam belgesi”nin radikal demokrasi olduğunu ilan etmiştir.

Belge’ye göre radikal demokrasi şu demektir:

1. Otoriter, anti-demokratik, bürokratik, cinsiyetçi devlet anlayışına karşı;
2. Tek-tipçi dayatmalara, mezhepçi ya da ulusalcı anlayışlara karşı;
3. Çoğulcu;
4. Farklılıkların eşit olduğu;
5. Ankara odaklı bürokratik, hantal, merkezîyetçi yapının değiştirildiği;
6. Güçlendirilmiş yerel yönetimlerle işleyen;
7. Açık ve şeffaf bir devlet.

HDP ve Demirtaş’ın radikal demokrasi dediği bu liste, fazlası var eksigi yok, Erdoğan’ın olduğu gibi benimsediği listedir.

Tek fark şu ki, Erdoğan buna ‘**radikal demokrasi**’ değil, ‘**Medeniyetimizin büyük mirası**’ der. Erdoğan’ın Belgesi incelendiğinde, ‘Medeniyetimiz’ sözüyle İslamiyeti kastettiği açıkça görülmüş durumdadır.

Bu gerçekten de son derece ilgi çekicidir.

Çünkü ‘radikal demokrasi’, Marksizm sonrası (post-marksizm) diye anılan kuramlardan biridir. Kendilerini Marksist köklerden tanımlayan **Laclau** ve **Mouffe** adlı iki akademisyenin ortaya attıkları bir çerçevenin adıdır.

Radikal sözüyle “post” olsa da, yani köküyle hiçbir ilişkisi kalmamış olsa da, Marksizmi çağrıştıran bu çerçeve kimi solun aklını alır. Oysa batan liberal Batı’yı kurtarmaya soyunmuş bu çerçeve,

liberalizmin canevi olan demokrasi kavramını küresel zamanlara uyarlamaktan başka hizmet görmemiştir.

AKP gibi sağ-muhafazakarlar tek-tipçi dedikleri ulusal ve laik yapılara gelenekçilik adına karşı çıkarken, radikal demokratlar da farklı bireylerin ancak ait oldukları toplulukların farklılıkları tanınırsa 'demokrasiye katılım gücü' sağlayabilecekleri umuduyla aynı yola girmişlerdir. Madem liberalizmin bireysel katılımcı demokrasisi tıkanı, madem sınıfsal yapılar çaresiz, o halde demokrasiyi başka toplumsal ilişkilere açalım! Bu toplumsal ilişkiler olsa olsa farklılıkların ifadesidir; ezilen farklılar, sesini duyuramayan farklılar! O halde demokrasinin kurucu taşı "**kimlikler**" olabilir. Böylece aydınlanmacılığın bireyleri tek-tipte benzeştirme baskısı da durdurulabilir; yeniden çoğullaşırız! Çoğulluk özgürleşme olduğuna göre, sosyal ve kültürel [*yani etnik ve dinsel*] kimlikler bir üst kimlikte eritilmeyerek 'demokrasiden vazgeçmek'ten kurtuluruz!

Bizde açıkça görüldüğü üzere, **küreselleşme zamanının bu postmodern siyaset düşüncesi**, bir yandan AKP'ye Osmanlı modelini "yeni Türkiye" modeli olarak sunma olanağı verirken, bir yandan da BDP/HDP'ye göttükleri "devlet ve toprak davası" nı örterek yürütme olanağı vermiştir.

Böylece '**Yeni Türkiye**' ile '**Yeni Yaşam**', 100 yıl önce kurtuluş savaşıyla bertaraf edilmiş parçalayıcı sömürgecilüğün ve bunun sınır çizme histerisinin 21. yüzyıldaki sloganı olmuştur.

Konumuzla ilgiyi yitirmemek için şimdilik şunu söylemek yeterlidir.

- **AKP ile HDP ya da Cumhurbaşkanı adayı Erdoğan ile Demirtaş, birbirleriyle yarışan iki ayrı aday değildir.**
- **Bunlar aynı kanalın suyudur.**

[BAG, 17 Temmuz 2014]